

Reklame for islam

Av Idar Aarheim

77p 14/5-91

En dag finner jeg en trykksak i postkassen som er annerledes enn resten av reklamen. Dette er også reklame, ikke for en bestemt gjenstand jeg bør kjøpe, men for islam som religion. Det har aldri vært mangel på tilbud om omvendelse i dette landet, som jevnlig har sendt misjonærer for å frelse menneskeheten. Men for første gang på tusen år har forskjellige former for kristendom fått konkurranse fra en annen religion med røtter i Midt-Østens ørkensand: islam.

Mot kristendom og kirke har enkelte av oss motforestillinger basert på en århundregammel, kritisk tradisjon. Men har vi noe mentalt vern mot islam, denne yngste av de semittiske verdensreligionene, en praktisk religion med konkrete svar på alt og uten rom for tvil?

Allerede innledningsvis fastslår de muslimske misjonærene at islam er den religion som «på den beste måte dekker menneskehetens åndelige behov». Det kan så menn være riktig, selv om islam ikke dekker mine. Mange mennesker er blitt svært så småspiste når det gjelder åndelig føde. Litt ukepresse og tabloid, noen underholdningsserier på fjernsyn og enfoldige poplåter holder lenge for de fleste. Kanskje passer det bra med litt enkel muhammedanisme uten «gåter og mysterier», men med faste læresetninger. Lite for tanken og absolutt ingenting for fantasien.

Mager kost er tidens løsen, og magrere enn denne trakhten kan en åndelig meny vanskelig bli. Vi får vite at islam er «grei» å tro på. Det holder med å si: «Ingen annen enn Allah er verdt tilbedelse. Muhammed er Allahs sendebud, han må nødvendigvis bli godtatt da han er fortolkeren av Allahs vilje.»

Logikken er holdbar for alle som nøyer seg med påstander istedenfor årsaker, og som synes det er upassende å sette spørsmålstegn ved guder og deres profeter.

I §2 blir vi belært om «Islams fullstendige renhet». Det lyder sikkert flott for mange. Skumlere blir det

Artikkelforfatteren kritiserer islam for å være kvinnekriminerende.

(Foto: Reuters)

unekkelig når vi videre blir belært med at islams «opp-høyde, moralske grunnsetninger ikke tåler noen urenheter». Det blir mer jordnært når vi vet at på grunn av denne renhetsfanatismen kan de avskyeligste grusomheter praktiseres der hvor islamsk rett er lov. Særlig synes det å være en kjønnsfrustrert interesse for kvinners «renhet». En brud som ikke er jomfru, kan iblant bli drept av brudgommen, eller av andre mannlige pårørende. Og ve den hustru som i frihet finner seg en elsker. Da er pisking og stening en folkeforlystelse for alle som er blitt såret i sin opphøyde, moralske renhet – hvis ikke ektemannen har vært barmhjertig og skåret strupen over på henne.

Den tredje paragrafen gir håp til alle som kanskje føler seg mentalt urene på grunn av den kristelige lære om arvesynden. Islams morallover «rensar livet og oppløfter personligheten», den «inneholder de høyeste åndelige og etiske idealer». De er ikke engang vanskelige å utføre! Ganske oppsiktsvekkende.

Den første sensasjonen kommer i §5. Der står det at «Islam fremmer frihetsånden». Dette må være en misforståelse. Den europeiske tenkning og frihetsfølelse fordrer tvil og kan ikke tåle en herskerguds absolutte forbud og påbud. Hva som er god moral, vil vi

gjærne finne frem til på egen hånd og handle derefter.

Riktignok var araberne med på formidlingen av noen kunnskaper fra oldtiden til Europa. Det skjedde særlig i tidlig middelalder, dengang vår verdensdel var sunket ned i uvitenhet, kirkevang og overtro. Men den islamske «opplysningstid» varte ikke særlig lenge, og heller ikke da var det anledning til å dyrke kritisk filosofi som f.eks. tvilte på Guds (Allahs) eksistens. Snart sank islam ned i apati, fatalisme, religiøs fanatisme, mangel på kritisk tenkning og individuell fantasi.

I §6 kommer en påstand som gjør at vi må gni oss i øynene for å se om vi har lest riktig: «Islam har opprettet likhet mellom mennesker.» Også mellom kvinner og menn?

I enkelte muslimske land er det forbudt for kvinner å kjøre bil, de kan knapt utdanne seg fritt, føre et selvstendig yrkesliv uavhengig av mann og familie – for ikke å snakke om et fritt erotisk liv.

§8 belærer oss om at «islam preges av ekstrem toleranse». Denne påstand minner mer om løgn enn sannhet. Islamsk politisk praksis viser det stikk motsatte: ekstrem intoleranse. Da forfatteren Salman Rushdie ironiserer over Profeten og hans nærmeste omgivelser, ble boken øyeblikkelig forbudt i samtlige islamske land. Ikke nok med at de ville holde sitt religionsområde fritt for kjeterske forestillinger. De samme muslimene som nå skryter av sin «ekstreme toleranse», satte dengang himmel og jord i bevegelse for at «Sataniske vers» ikke skulle komme i norsk utgave. Slik var det over hele Europa. Den islamske fanatiker Khomeiny ga ordre om at Rushdie måtte myrdes, og det ble satt opp en skyhøy pengebelønning til den som kunne begå forbrytelsen. Bare omfattende britisk politibeskyttelse har hittil hindret mordet på Rushdie.

At han senere på en litt ynkelig måte har «angret» det han skrev, har ikke blidgjort hans potensielle bødler. De svarte tvertimot med å heve blodpengene til den som kan fremstå som Rushdies morder. Slik er de muslimske herskerne i dagens Iran.

For meg som tvilende europeer er islam den av de store religionene som er farligst for menneskehetens fremtid, skriver redaktør Idar Aarheim i denne kronikken, hvor han kritiserer islamsk selvreklame.

Tilfellet Rushdie viser i et brennpunkt forskjellen mellom islam og de vestlige frihetsidéer som er tilkjempet på tross av religiøs intoleranse også i Europa. Tankefrihetens martyrer er mange, og det er en skam at vi opprettholder en blasfemiparagraf også her i landet, som efter den tragikomiske Øverland-saken i 1933 har vært svært så sovende.

Mange intellektuelle er blitt drept i muslimske land fordi de har vært for frittalende for fanatikerne. Morderne har som regel gått fri. I Tyskland og Frankrike er flere unge kvinner fra islamske innvandrersfamilier blitt myrdet fordi de har innlatt seg i kjærlighetsforhold med europeiske menn. Muslimiske æresbegreper er årsaken til drapene.

Islam er en fundamental konfrontasjon med hele den europeiske livsfølelse, vår beste åndstradisjon og den individuelle retten til tvil, som ikke bør være mindre enn retten til å tro.

For meg som tvilende europeer er islam den av de store religionene som er farligst for menneskehetens fremtid. De fundamentalistiske retninger som er på offensiven, fremelsker en enøyet fanatisme og har en ulykksalig tilbøyelighet til å lage de mest eksplosive blandinger av religion og politikk.

Heldigvis har vi religionsfrihet. Men vi har også ytringsfrihet om religion.

Islam kan gjerne drive selvreklame, men opplysningene bør være noe mer i overensstemmelse med «varen» som tilbys. Den kjenner jeg ganske godt både fra historien og samtiden. Godt nok til å ta avstand fra den og om nødvendig bekjempe den.